

har set lange Rækker af arbejdssøgende Mennesker komme og spørge: Kunne vi ikke faa Arbejde? Jeg har til Stadighed set, naar de Mennesker ere komne, og naar de ere gaaede, og det har været bebrøveligt og karakteristisk at lægge Mærke til, hvilke Indtryk Afvisningen gør paa de forskellige arbejdssøgende. Jeg mener at have lagt Mærke til, at en eller anden, som gaar derfra, i sit Ydre bærer et Haabløshedens Udtryk til Skue, som ikke er til at tage fejl af. I andres Ansigtudtryk ser man en Haardhed, de ere maaske blevne skuffede saa ofte, at de synes, at nu er der intet Udkomme, og saa vende de den haarde Side af deres Natur frem. Det har mange Gange paavirket mig meget ilde at se dette Dag efter Dag, og jeg synes, at den største Trøst for mig i alt Fald har ligget i dette, at man ved, at det kun er i Dele af vort Land, at der hersker denne store Arbejdsløshed. At en virkelig uforskyldt Arbejdsløshed fortjener at afhjælpes af Kommune og Stat, er der neppe nogen Uenighed om, og derfor ligger der jo allerede et Bevis deri, at der for nogle Aar siden er vedtaget en Lov om Arbejdsløshedskasser. Desværre viste det sig jo umiddelbart efter Vedtagelsen, at denne Lovs Bestemmelser ikke vare tilstrækkelige. Der meldte sig straks et yderligere Krav, og dette Krav er jo ogsaa blevet imødekommet. Det ærede Medlem, som sidst talte (Poul Rasmusen), sagde, at han som Højremand hævdede Princippet: Hjælp til Selvhjælp. Maa jeg sige, at som Venstremand hævder jeg det samme Princip gennemført saa vidt muligt. Men naar det ærede Medlem nu har været med til og sikkert ogsaa i Aar vil være med til at vedtage en Bevilling hvor dette Princip ikke er fastholdt, blive vi jo ogsaa enige, thi naar den uforskyldte Nød er kommen til Stede, maa man under ekstraordinære Forhold se bort fra Princippet, ellers bliver man Principrytter.

At det i og for sig var det allerbedste, om man til Afhjælpning af Arbejdsløshed kunde paavise Arbejde, er sikkert nok, men det er lettere sagt end gjort. I alt Fald have de Kommuner, hvor Arbejdsløsheden har været og er til Stede i særlig Grad, jo hidtil ikke kunnet løse den Op-gave. Derfor kommer det næste, at saa

maa der anvises Pengehjælp. Gennem de Aar, der ere gaaede, siden Lovgivningsmagten er kommen til at beskæftige sig med dette Spørgsmaal, har man fra forskellig Side søgt at paavise Aarsagerne til Arbejdsløsheden, og man er kommen til meget forskelligartede Resultater. Ved at læse Rigsdagstidende for de forløbne Aar har jeg fundet, at da et Forslag af lignende Natur som dette var til Behandling i Folketinget, udtalte et Medlem dernede, at efter hans Formening var en af Hovedaarsagerne til Arbejdsløsheden den, at Kapitalen af Indehaverne blev holdt tilbage, fik ikke Lov at komme ud i Virksomhed, for, sagde han, vedkommende Kapitalindehaver er bleven forsigtig efter at have lidt nogle Tab. Jeg synes i og for sig, det er en Selvfølgelighed. Brændt Barn skyr Ilden: naar en Mand, grundet paa daarlige Konjunkturer, paa den vedvarende Uro paa Arbejdsmarkedet, Gang efter Gang som Løn for sit Initiativ, for sin indskudte Kapital har faaet Tab, saa vilde han være en ufornuftig Mand, om han ikke blev forsigtig, reserverede sig. Selvopholdelsesdriften kræver, at han varer sit. Jeg synes ikke, at man med Føje kan bebrejde en Mand, at han bliver forsigtig under saadanne Forhold.

Der er andre, der paastaa, at nogen Grund til Arbejdsløsheden kan være, at der er en stærk Tilbøjelighed hos Arbejderne til kun at ville beskæftige sig i det Fag, de nu engang have været sysselsatte i. For saa vidt det er fagligt uddannede Arbejdere, kunde det maaske være forstaaeligt. Jeg har gentagne Gange gennem Aarene, der ere gaaede, haft Lejlighed til at tale med danske Mænd, der have været ovre i Amerika for at skaffe sig en Levevej, og jeg har mødt fra dem alle, fagdannede Arbejdere eller ikke fagdannede, dette: „Hvis man vil klare sig ovre i den nye Verden, maa man tage det Arbejde, der bydes en, ellers gaar man til Grunde; det er rent undtagelsesvis, at man faar Lov til at arbejde i dette eller hint bestemte Fag, man maa tage, hvad der falder for.“ At det noget vilde kunne afhjælpe Arbejdsløsheden, hvis den samme Betragtning i stærkere Grad, end Tilfældet er, kunde gøre sig gældende herhjemme, er vist utvivlsomt.